

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.864/2022/12.
A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke
Dr. Hajas Barnabás előadó bíró
Dr. Dobó Viola bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos bíró
Dr. Patyi András bíró
A felperes: felperes1
cím1
A felperes képviselője: Bihary, B. Szabó, Jean, Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda
(cím2;
ügyintéző: Dr. Jean Kornél ügyvéd)
Az alperes: Veszprém Vármegyei Kormányhivatal
cím3
Az alperes képviselője: Dr. Gémes Márta Mirtill kamarai jogtanácsos
A felperesi érdekelt egyéb érdekelt2 (képviselet: egyéb1 elnök)
(cím4
Az alperesi érdekelt egyéb érdekelt1
(cím5
Az alperesi érdekelt képviselője: Dr. Szenthe Ügyvédi Iroda
(cím6
ügyintéző: Dr. Szenthe Zsolt ügyvéd)
A per tárgya: környezetvédelmi ügyben hozott, VE-09/KTF/03912-54/2021. számú
közigazgatási határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes (33. sorszám alatt)
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Veszprémi Törvényszék 103.K.700.006/2022/31/II.
számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Veszprémi Törvényszék 103.K.700.006/2022/31/II. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül alperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint, az alperesi érdekeltnek 42.000 (negyvenkétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint feljegyzett eljárási illetéket. A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a 2021. november 25-én kelt, VE-09/KTF/03912-54/2021. számú határozatával az alperesi érdekelt részére 10 évre, 2031. november 30. napjáig a „Település I. - homok, kvarcit” védnevű bányatelken a Település helyrajzi szám1, helyrajzi szám2 helyrajzi szám3 hrsz-ú ingatlanokon folytatott bányászati tevékenységre, előírásokkal környezetvédelmi működési engedélyt adott; a bányatelek már rekultivált területrészen, a Település helyrajzi szám4 és a Település1 helyrajzi szám5, helyrajzi szám6 hrsz-ú ingatlanokon, valamint a Település 056, 07/73, 07/78 és 07/94 hrsz-ú ingatlanok országos ökológiai hálózat magterület övezete által érintett területrészen a bányászati tevékenységet megtiltotta.

[2] Az alperes a megelőző eljárásban felperes, mint az érintett ingatlanok tulajdonosa, valamint felperesi érdekelt, mint a környezetvédelmi érdekek képviselőjére alakult civil szervezet ügyféli jogállását elismerte. Észrevételeiket a táj- és természetvédelmi szempontok között vizsgálta, értékelte.

[3] Az alperes határozatában arról is rendelkezett, hogy „A bányatelek térbeli korlátozással nem érintett területrészen lévő selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*) egyedet a bányászati tevékenység megkezdését megelőzően végleges természetvédelmi engedély birtokában át kell telepíteni a kitermeléssel érintett területről. A Moore-zsurló egyedei védelme érdekében az érintett területet a kitermelési műszaki üzemi tervben védőpillérbe kell rendezni.” Megállapította, hogy a bányatelek területén feltárt növényfajok egyedei nagyobb részben a már rekultivált területrészen fordulnak elő, azonban a szakértő által fellelt kb. 17 fő selymes boglárka a bányászati tevékenység tervezett helyszínén található, azok áttelepíthetők a bányatelken belüli, már rekultivált területre, vagy a bányatelken kívüli mészkeszelő szárazgyep, erdő, erdőszél élőhelyekre. Rámutatott, hogy a védett természeti

értékek jelenléte önmagában nem indokolja a környezetvédelmi működési engedély iránti kérelem elutasítását, a bányászati tevékenység térbeli és időbeli korlátozásával a bányatelken belüli védett növény- és állatfajok védelme biztosítható.

[4] A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a környezetvédelmi működési engedély kiadásához szakhatóságként előírásokkal hozzájárult.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] Felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását és az alperesi érdekelt kérelmének elutasítását, másodlagosan pedig az alperes határozatának megsemmisítését vagy hatályon kívül helyezését és alperes új eljárásra kötelezését kérte.

[6] Arra hivatkozott, hogy alperes annak ellenére adott környezetvédelmi működési engedélyt az alperesi érdekeltnek, hogy a bányatelekkel érintett ingatlanokon védett növényfaj található, illetve engedélyezte annak áttelepítését. Álláspontja szerint a tervezett tevékenység veszélyezteti a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V.9.) KöM rendelet (a továbbiakban: KöM rendelet) 1. számú mellékletében szereplő selymes boglárkát. Kifejtette, hogy a védett növényfajok áttelepítése nem végezhető el sikeresen, ezért feltételezhető, hogy az áttelepítés során a védett növényfaj egyedei elpusztulnak. Hivatkozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdéseinek megsértésére, mert álláspontja szerint az alperes e tekintetben nem tárta fel a tényállást kellő mértékben és nem vette figyelembe az eddigi növényáttelepítések negatív tapasztalatait. Azt is előadta, hogy az áttelepítés megalapozottsága tekintetében az alperes döntését nem indokolta kellő módon, ezért a határozat sérti az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltakat is.

[7] Kifejtette, hogy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 1. §-a alapján a törvény céljára, illetve arra, hogy a Tvt. értelmében a természet védelme, ezen belül a védett növény- és állatfajok, jelölőfajok és általában a természeti értékek védelme kiemelt prioritást élvez.

[8] Alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a megelőző eljárást a benyújtott dokumentáció alapján és a jogszabályi előírásoknak megfelelően folytatta le.

[9] Kifejtette, hogy a felperes áttelepítéssel kapcsolatos aggálya idő előtti, mert az áttelepítés természetvédelmi engedélyhez kötött. Ebben a természetvédelmi engedélyben kell és lehet azokat a feltételeket rögzíteni, amellyel az áttelepítés sikeressége a legnagyobb eséllyel biztosítható.

[10] A felperesi érdekelt is az alperesi határozat megsemmisítését kérte. Hivatkozott a megelőző eljárásban az alperesnek küldött észrevételeiben és kiegészítő észrevételeiben foglaltakra.

[11] Az alperesi érdekelt a kereset elutasítását kérte, egyetértve az alperesi védíratban kifejtett érveléssel. Rámutatott a felperesnek kell bizonyítania, hogy a perbeli esetben miért nem lehetséges a sikeres áttelepítés. Vitatta a felperes erre vonatkozó előadását. A felperes által felhívott kúriai ítéletekkel kapcsolatban kifejtette, hogy azok nem irányadóak a jelen perben, mert azok tényállásai több releváns elemben eltérnek.

Az elsőfokú felülvizsgálni kért jogerős határozat

[12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a megelőző eljárásban környezetvédelmi hatósági hatáskörben, nem pedig természetvédelmi hatóságként járt el. A Tvt. 42. § (3) bekezdés e) pontja és 78. § (1) bekezdése együttes értelmezéséből arra következtetett, hogy a védett növényfajnak minősülő selymes boglárka egyedeinek áttelepítéséhez, az áttelepítés kérdésében való döntéshozatalra nézve a természetvédelmi hatóság rendelkezik hatáskörrel, a környezetvédelmi hatóságon nem kérhető számon az áttelepítés lehetősége esetleges sikerességének, az áttelepítés megvalósítása részletkérdéseinek a vizsgálata vagy ezek elmulasztása.

[13] Kiemelte, hogy az alperes határozatában rendelkezett arról is, hogy a bányatelek térbeli korlátozással nem érintett területén lévő selymes boglárka egyedeket a bányászati tevékenység megkezdését megelőzően végleges természetvédelmi engedély birtokában át kell telepíteni a kitermeléssel érintett területéről. Ez a felperes által sérelmezett előírás pedig kifejezetten összhangban van a Tvt. 42. § (3) bekezdés e) pontjával.

[14] Azt is kiemelte, hogy a perbeli határozat előírása nem jelent feltétlen és automatikus kötelezettséget az alperesi érdekelt számára, vagyis, ha az alperesi érdekelt úgy döntene, hogy a bányatelek térbeli korlátozással nem érintett azon területén, amelyen a selymes boglárka egyedek találhatók, nem kíván bányászati tevékenységet kezdeni, illetve folytatni, úgy a védett növényfajok áttelepítésének szükségessége fel sem merülhet.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelmek

[15] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[16] Álláspontja szerint az ítélet azért jogszabálysértő, mert az alperes annak ellenére adott környezetvédelmi működési engedélyt a bányavállalkozó részére, hogy a tervezett tevékenysége veszélyezteti a védett növénynek minősülő Selymes boglárkát, amely szerepel a KöM rendelet 1. számú mellékletében. Hivatkozott arra, hogy az alperes nem tárta fel a tényállást kellő mértékben, és nem vette figyelembe az eddigi növényáttelepítések negatív tapasztalatait, továbbá, hogy elvonta a természetvédelmi hatóság hatáskörét. Kifejtette, hogy az előírt áttelepítés védett növényfajok elpusztulásához vezethet, ami részben ellentétes a Tvt. előírásaival, részben pedig jelentősen csökkentené az ingatlanok értékét. Azért tartotta tévesnek az alperes határozata 4.04.5 pontjának a jogerős ítélet értelmezését, mert a határozat áttelepítési kötelezettséget ír elő az alperesi érdekelt számára, amellyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a természetvédelmi hatóságnak az alperes kötelezése alapján van-e mérlegelési jogköre, mérlegelési lehetősége eljárása során. Előadta, hogy az alperes végleges határozata köti a természetvédelmi hatóságot is, amely attól nem térhet el.

[17] Álláspontja szerint, ha az alperes megfelelően feltárta volna tényállást, az alperesi érdekelt kérelmét természetvédelmi szempontból elutasította volna.

[18] Kifejtette, hogy az alperes nem vette figyelembe, hogy a bányatelek területén Selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*), Nagy szegfű (*Dianthus giganteiformis*), Mocsári

kosbor (*Anacamptis palustris*), Hússzínű ujjaskosbor (*Dactylorhiza incarnata*) és Moore zsurló (*Equisetum x moorei*) védett növényfajok egyedei élnek.

[19] Azt is előadta, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Kúria Kfv.37.433/2011/4. számú ítéletében foglaltakkal, amely szerint „A bányabővítés engedélyezése tárgyában a hatóság nem lehetett figyelemmel a felperesek által hivatkozott közérdekre, mert ugyanilyen nyomos közérdek a természet védelme, és a védett növényfajok és állatfajok élőhelyének védelme, a természetközeli állapotú gyepek és növényvilága pusztulásának megakadályozása.”

[20] A jogerős ítéletet ellentétesnek tartotta a Kúria Kfv.37.521/2016/6. sorszámú ítéletében foglaltakkal is, amely szerint „A Kúria rámutat, helyes az az ítéleti érvelése, mely szerint a Bt.-ben biztosított bányászati joghoz képest a természet védelme elsődleges. [...] A környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelem elbírálása során a táj- és természetvédelmi szempontok körében elsődlegesen a természetvédelmi törvény rendelkezései alkalmazandók.”

[21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, és fenntartotta, hogy a növény áttelepítése kérelemre induló, külön természetvédelmi eljárás keretében történik, amely eljárás eredménye még nem ismert, mert ilyen kérelmet terjesztettek elő.

[22] Az alperesi érdekelt a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte azért, mert az nem jogszabálysértő és a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben nem tér el.

[23] Kifejtette, hogy a jogerős ítélet nem ellentétes azzal a felperes által hivatkozott kúriai gyakorlattal, miszerint a Bt.-ben biztosított bányászati joghoz képest a természet védelme az elsődleges, így a jogerős ítélet [22]-[23] bekezdéseiben helyesen állapította meg, hogy az alperes határozatában előírta a részére, hogy ha bányászati tevékenységet kíván végezni a bányatelek korlátozással érintett részén, akkor azt megelőzően az áttelepítést engedélyeztetnie kell a természetvédelmi hatósággal.

[24] Rámutatott, hogy a Kúria a Kfv.37.433/2011/4. számú határozatát eltérő tényállású ügyben hozta, mert azzal ellentétben a perbeli esetben egy már létező bányatelken történne a tervezett kitermelés, nem új bányatelek kialakításáról, vagy a meglévő bányatelek horizontális bővítéséről van szó, továbbá a természetvédelmi érték csak a bányatelek egy részén merül fel, amelyre az alperes a határozatában korlátozást írt elő. A megelőző eljárás tárgya nem környezetvédelmi működési engedély kiadása, hanem a környezetvédelmi felülvizsgálat volt.

[25] Kifejtette, hogy a Kúria Kfv.37.521/2016/6. számú ügy tárgya ugyancsak nem környezetvédelmi engedély felülvizsgálata iránti eljárásban hozott határozat, hanem környezetvédelmi működési engedély volt. Lényeges tényállásbeli különbségnek tartotta továbbá, hogy a hivatkozott perben nem a védett növényfajok kis hányadát érintő elvont veszély alapozta meg a környezetvédelmi engedély kiadásának elutasítását, hanem az, hogy a bányászati tevékenység következtében a bányatelken fellelhető 49 védett fajhoz tartozó védett növények minden bizonnyal elpusztulnának, az állatvilág elmenekülne és a biológiai sokféleség is csökkenne.

[26] Vitatta a felperes által hivatkozott jogszabálysértés is, és kifejtette, hogy ha esedékessé is válna az áttelepítés, a természetvédelmi hatóságot a rá irányadó jogszabályok kötnék, nem pedig az alperes megelőző eljárásban hozott határozata.

[27] A felperes az alperesi érdekelt felülvizsgálati ellenkérelmére adott nyilatkozatában egyfelől kifejtette, hogy az általa hivatkozott kúriai határozatok és a jogerős ítélet között fennáll az ügyazonosság, mert a felülvizsgálati hivatkozása az, hogy a környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelem elbírálása során a táj- és természetvédelmi

szempontok körében elsődlegesen a Tvt. rendelkezései alkalmazandók, vagyis a lényeg nem az eljárás típusa, hanem a táj- és természetvédelmi szempontok elsődlegessége.

[28] Fenntartotta továbbá azt is, hogy az Ákr. 82. §-ához fűzött kommentári álláspont alapján az alperes határozat végleges, így annak kötőereje a természetvédelmi hatóságot is köti.

[29] Az alperesi érdekelt nyilatkozott arról, hogy a 2022-2031. tervidőszaki műszaki üzemi tervben a védett növények elterjedési területére védősáv alkalmazásával védőterületet biztosít a hatóság, továbbá, hogy a következő kilencéves időtartam alatt ezeket a területeket nem vonják be a kitermelésbe.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdése b) pontja alapján fogadta be. A felperes felülvizsgálati kérelmében a Kúria két olyan, 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett (Kfv.37433/2011/4. [K-KJ-2012-503] és Kfv.37.521/2016/6. [K-KJ-2017-314]) határozatát jelölte meg, amelyekről álláspontja szerint a jogerős ítélet jogkérdésben eltért.

[32] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek keretei között bírálta felül.

[33] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[34] A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria három jogkérdést azonosított: a környezetvédelmi hatósági eljárásban hozott, véglegessé vált határozat mennyiben köti a természetvédelmi hatóságot, illetve ezzel összefüggésben elvonta-e az alperes a természetvédelmi hatóság hatáskörét, továbbá, hogy a környezetvédelmi hatóságnak eljárása során mennyiben kellett a Tvt. rendelkezéseit figyelembe venni.

[35] A felperes érvelésének lényeges eleme volt, hogy a környezetvédelmi hatóság véglegessé vált perbeli határozata az Ákr. 82. §-a értelmében a természetvédelmi hatóságot köti. Ezzel összefüggésben a következőkre kell rámutatni:

[36] Az Ákr. 9. §-a szerint hatóság az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet (akit) törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel vagy jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jelöl ki. Vagyis, szemben a korábbi eljárásjogi szabályozással, amely a hatóságot szervei/szervezeti oldalról is szabályozta, az Ákr. szerint – leegyszerűsítve – hatóság az, ami hatáskört kapott. Ez pedig azt is jelenti, hogy a hatáskör címzettjeinek esetleges azonossága esetén, vagyis, ha a jogalkotó ugyanazt a szervet jelölte ki a környezetvédelmi és a természetvédelmi hatósági ügyekben a hatáskör gyakorlására, azokat különböző hatóságnak kell tekinteni.

[37] A közigazgatási hatósági határozatok esetében a véglegesség köti az ügyfelet és a hatóságot is, vagyis ügyazonosság esetén, ugyanannak az ügyfélnek, azonos tényállás

mellett azonos tárgyban indult eljárás során ugyanaz a hatóság saját hatáskörben a véglegessé vált határozathoz képest már nem változtathat. Ezt tükrözi az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott kérelem visszautasítási ok is, miszerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelmet a bíróság vagy a hatóság érdemben már elbírálta, és a kérelem tartalma, valamint az irányadó jogi szabályozás nem változott. Ebből pedig nemcsak az következik, hogy pl. ha az ügyfél, az anyagi jog, vagy éppen a tényállás megváltozik, akkor új ügy keletkezik, hanem az is, hogy a hatóságot más hatáskörben eljáró hatóság véglegessé vált döntése csak annyiban köti, amennyiben ez anyagi jogi szabályból következik. (Pl. a hatóság eljárásának vagy adott tartalmú döntése meghozatalának előfeltétele más hatóság véglegessé vált döntése.) Ez azonban nem jelentheti azt, hogy más hatóság véglegessé vált döntése nyomán – más anyagi jogi és eljárásjogi feltételek teljesülésétől függetlenül – egy hatóság csak egyféle döntést hozhatna. Az Ákr. 123. §-ának semmisségi szabályai ezt megerősítik, mivel az (1) bekezdés f) pontja szerint a döntést meg kell semmisíteni, illetve vissza kell vonni, és szükség esetén új eljárást kell lefolytatni, ha a tartalma a közigazgatási bíróság adott ügyben hozott határozatával ellentétes, azonban ezt sem a közigazgatási bíróság más ügyben hozott határozata, sem pedig más hatóság véglegessé vált határozata esetén nem írja elő. Összefoglalóan tehát, a környezetvédelmi hatóság véglegessé vált határozata nem köti a természetvédelmi hatóságot.

[38] A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy az alperes azzal, hogy nem vette figyelembe a növényáttelepítések negatív tapasztalatait, elvonta a természetvédelmi hatóság hatáskörét. Az Ákr. 9. § második mondata szerint a hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el. Az Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontja pedig semmisségi okként határozza meg, hogy ha az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe. Figyelemmel arra, hogy a Kp. 85. § (3) bekezdése a) pontja értelmében a bíróság hivatalból veszi figyelembe a vitatott közigazgatási cselekmény semmisségi okát a felperes hatáskör elvonásával kapcsolatos hivatkozását a Kúria annak ellenére vizsgálta, hogy a keresetlevél ilyen előadást nem tartalmazott.

[39] A hatáskör elvonás tilalmának megsértésével kapcsolatban a Kúriának azt kellett megvizsgálnia, hogy az alperes eljárása során döntött-e a természetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó kérdésben, jelesül a határozata előírja a mintegy 17 fő selymes boglárka áttelepítését.

[40] Az alperes határozatának 4.04.5 pontjában úgy rendelkezett, hogy „A bányatelek térbeli korlátozással nem érintett területrészen lévő selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*) egyedeket a bányászati tevékenység megkezdését megelőzően végleges természetvédelmi engedély birtokában át kell telepíteni a kitermeléssel érintett területről. A Moore-zsurló egyedek védelme érdekében az érintett területet a kitermelési műszaki üzemi tervben védőpillérbe kell helyezni.” E rendelkezés nem a védett növényfaj egyedeinek áttelepítését írja elő, hanem – csakúgy mint a 4.04 pont valamennyi alpontjában – táj- és természetvédelmi előírásokat fogalmaz meg. Ezek vagy már meglévő természetvédelmi hatósági döntésen alapulnak (pl. gyurgyalag- és partifecske költőüregeinek és pihenőhelyeinek védelme) és azok érvényesülését szolgálják, vagy a természetvédelmi hatóság értesítését (ha a védett madárfajok egyedei a korlátozási időszakon kívül jelennek meg) írja elő. A 4.04.5 pontban megfogalmazott előírás ehhez képest a bányászati tevékenység selymes boglárka élőhelyet érintő megkezdésének előfeltételeként írja elő a természetvédelmi engedély birtokában történő áttelepítést. E rendelkezés tehát – szemben a felperes értelmezésével – nem azt jelenti, hogy a védett növényegyedeket át kell telepíteni, hanem azt, hogy azok élőhelyén mindaddig, amíg a természetvédelmi hatóság engedélyének megfelelően azok áttelepítése nem történik meg, nem kezdhető meg a bányászati tevékenység. A felperes növényáttelepítések sikertelenségével kapcsolatos előadásait tehát

nem a környezetvédelmi hatósági eljárásban, hanem az alperesi érdekelt selymes boglárka áttelepítésére vonatkozó kérelme alapján meginduló természetvédelmi hatósági eljárásban kell majd vizsgálni.

[41] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet [22]-[23] pontjában vizsgálta az alperes határozatának 4.04.5 pontját, és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a határozat rendelkező részének felperes által sérelmezett előírása kifejezetten összhangban van a Tvt. 42. § (3) bekezdés e) pontjában írtakkal, továbbá, hogy az alperes határozata e körben nem jogszabálysértő.

[42] A felperes azt is állította, hogy az elsőfokú bíróság jogkérdésben a Kúria két – Bírósági Határozatok Gyűjteményében megjelent – határozatától is eltért. A Kúria Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozatában fektette le az ügyazonosság megállapításának kritériumait. Eszerint „az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, továbbá közigazgatási perben – a kérelemhez kötöttség és a közigazgatási ügy tárgya által meghatározott vizsgálat miatt – a hatósági, a kereseti és a felülvizsgálati kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit. Nincs ügyazonosság: eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá: azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén.” {Jpe.I.60.002/2021/7. [20]-[21]} A Kúria gyakorlata az ügyazonosság vizsgálata során azt is megkívánja, hogy „az erre hivatkozó fél állítson fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva, továbbá mutassa be, hogy a közzétett döntésekben milyen elvi megállapítás került rögzítésre, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélkező tanács és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést. Nem megfelelő az érvelés, ha az nem a közzétett kúriai döntésre, hanem annak kezdeményezői értelmezésére koncentrál, és ezzel elszakad a kúriai döntés elvi magjától. Az ügyazonosság lényeges elemeinek vagy az ezzel kapcsolatos jogi érvelés hiánya esetén sikerrel nem állíthatja a kezdeményező, hogy az ítélkező tanács jogegységet sértő módon járt el.” {Jpe.I.60.002/2021/7. [25]}

[43] A Kúria erre figyelemmel megvizsgálta, hogy a jogerős határozat és a felperes által felhívott kúria határozatok között fennáll-e az ügyazonosság.

[44] A Kúria Kfv.37.433/2011/4. számú ítéletéből a felperes azt a tételt emelte ki, hogy „A bányabővítés engedélyezése tárgyában a hatóság nem lehetett figyelemmel a felperesek által hivatkozott közérdekre, mert ugyanilyen nyomós közérdek a természet védelme, és a védett növényfajok és állatfajok élőhelyének védelme, a természetközeli állapotú gyepek és növényvilág pusztulásának megakadályozása.” A jelen pert megelőző eljárás tárgya nem bányabővítés volt, hanem környezetvédelmi működési engedély, az alperes határozatát nem a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet alkalmazásával hozta, továbbá az engedélyes (alperesi érdekelt) nem hivatkozott a közérdekre a természetvédelmi érdekekkel szemben. Emellett a felhívott határozatban a Kúria azt is értékelte, hogy abban az ügyben „a természetvédelmi hatóság jogerős – és bíróság által is felülvizsgált – határozata az eredeti állapot helyreállítását rendelte el az érintett ingatlanon, emiatt környezetvédelmi kizáró ok merült fel az engedély kapcsán; a II. rendű felperes részére ezért az engedély nem volt kiadható.” Erre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy az ügyazonosság hiánya miatt a felperes jogkérdésben való eltérésre vonatkozó hivatkozása sem lehetett megalapozott.

[45] A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet a Kúria Kfv.37.521/2016/6. számú ítéletének következő részétől tért el jogkérdésben: „A Kúria rámutat, helyes az az ítéleti érvelése, mely szerint a Bt.-ben biztosított bányászati joghoz képest a természet védelme elsődleges. [...] A környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelem elbírálása során a táj- és természetvédelmi szempontok körében elsődlegesen a természetvédelmi törvény rendelkezései alkalmazandók.” A felhívott kúriai ítélet alapjául szolgáló esetben – a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye szerint – az érintett területen 305 faj él, ebből 49 védett. A felperes felülvizsgálati kérelmében a Tvt. 20. § (1) bekezdésének és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 177. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet és a felhívott kúriai határozat történeti tényállásában, továbbá a kereseti- és felülvizsgálati érvelések jelentős mértékben eltértek, ezért nem áll fenn az ügyszomszág.

[46] Hivatkozott a felperes arra is, hogy a környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelem elbírálása során a táj- és természetvédelmi szempontok körében elsődlegesen a természetvédelmi törvény rendelkezései alkalmazandók. Ezzel összefüggésben indokolt kiemelni, hogy az alperes a határozatában számot adott arról, hogy annak meghozatalakor miként vette figyelembe a táj- és természetvédelmi szempontokat, és a rendelkező rész 4.04. pontjában hat alpontban tette meg táj- és természetvédelmi előírásait, az indokolásában is több mint húsz helyen hivatkozott a Tvt.-re (Tvt. 20. § (1) bekezdése, 6. § (2) bekezdése, 8. § (1) bekezdése, 17. § (1) és (2) bekezdése, 5. § (2) bekezdése, 31. §, 43. § (1) bekezdése, 44. § (5) bekezdése, 33. § (3) bekezdése), tehát kifejezetten a Tvt.-re alapította az alperesi érdekelt bányatevékenységét korlátozó előírásait. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy határozata meghozatala során az alperes figyelemmel volt-e a Tvt. előírásaira, és jogerős ítéletében erről megfelelően számot is adott (ld. jogerős ítélet [18]-[25]).

[47] A felülvizsgálati kérelem nem tartalmazott a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó indokokat, ezért azt a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[48] *1. A környezetvédelmi hatóság véglegessé vált határozata nem köti a természetvédelmi hatóságot.*

[49] *2. Nem valósít meg hatáskörelvonást, ha a környezetvédelmi hatóság feltételként határozza meg, hogy a bányászati tevékenység az adott bányatelek egy részén csak a védett növényegyedek természetvédelmi hatóság által engedélyezett áttelepítését követően folytatható.*

Záró rész

[50] A felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatra figyelemmel a Kúria tárgyaláson bírálta el.

[51] A Kúria a pervesztes felperest a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1)

bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes és a pernyertes alperesi érdekelt Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése alapján felszámított felülvizsgálati költségének megfizetésére, melynek az alperesnek járó összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 4. §-a és a csatolt költségjegyzék alapján, az alperesi érdekeltnek járó összegét az IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján, a tárgyaláson való megjelenéshez képest állapította meg.

[52] A felülvizsgálattal az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése, 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket a felperes a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni.

[53] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a kúriai ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[54] Az illetékfizetési kötelezettség esedékességének napja tekintetében az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény által módosított Itv. 78. § (4) bekezdése, a Pp. 358. § (2) bekezdése az irányadó.

[55] Jelen ítélettel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 21.

Dr. Balogh Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.
előadó bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró
Dr. Patyi András s.k.
bíró